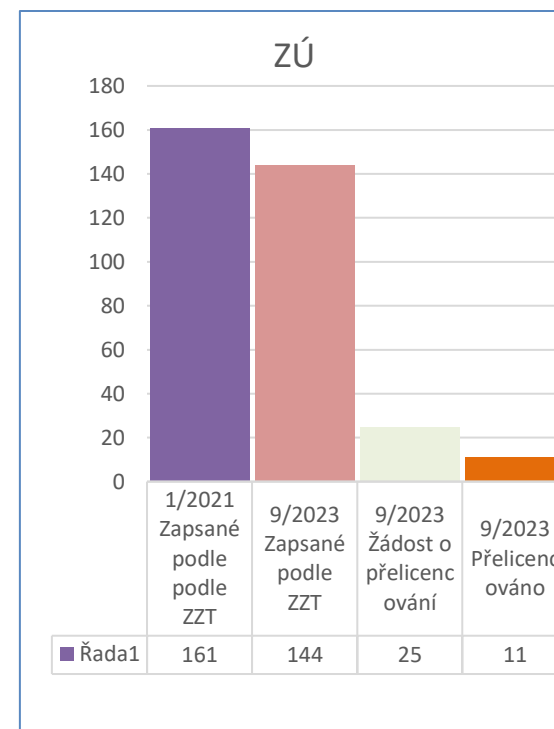
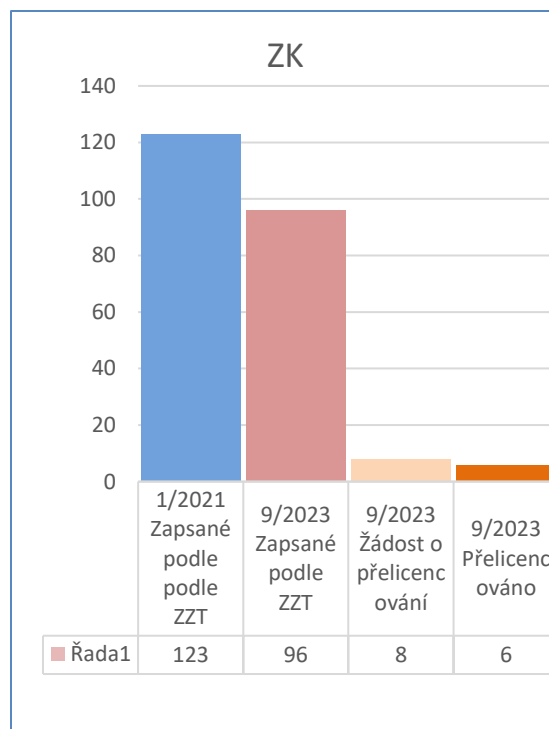
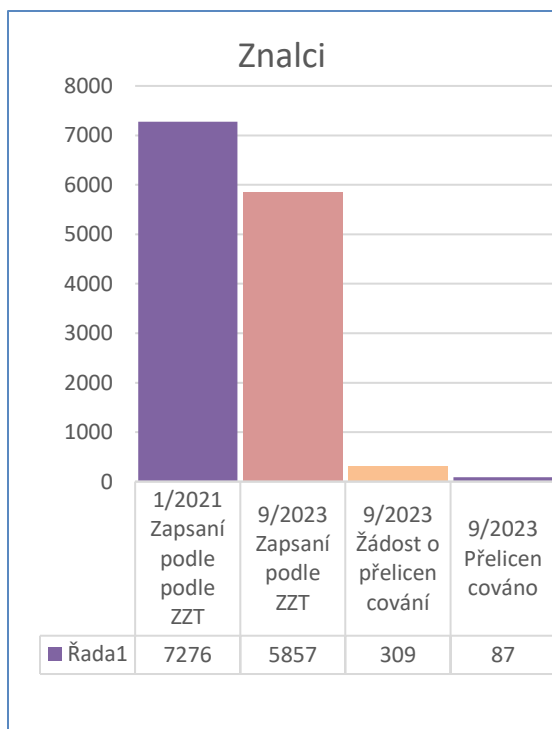

Novela znaleckého zákona zákonem č. 285/2025 Sb.

Podstatné změny ZnalZ účinné od 1. 1. 2026

- **Zrušeno časové omezení platnosti oprávnění k výkonu ZČ u znalců zapsaných podle zákona č. 36/1967 Sb.**
- **Prodloužena platnost znaleckého oprávnění ZK a ZÚ ústavů získaného podle předchozí právní úpravy o 3 roky (§ 47 odst. 4)**
- **Částečná změna podmínek pro výkon ZČ formou ZK (§ 6)** – nadále ZK tvoří 2 znalci, rozsah oprávnění ZK vychází se ze souhrnu jejich oprávnění, člen ZK může samostatně vykonávat ZČ v oboru/odvětví/specializaci, ve které ZK nevykonává ZČ
- **Částečná změna podmínek pro výkon ZČ formou ZÚ (§ 7)** – změna požadavku na výkon VaV činnosti (postačuje výkon VaV činnost na úrovni oboru; odpadl požadavek na předchozí výkon VaV činnosti po dobu 3 let; ZÚ vykonávají ZČ pomocí aspoň jednoho **předního odborníka**; ústav dle § 402 OZ není ZÚ a zařazuje se mezi ZK
- **Zúžen okruh znaleckých subjektů, u kterých bude vyžadováno povinné pojištění** (zrušena povinnost u FO, zrušení administrativa s dokládáním pojištění, povinnost uvést, zda znalec je/není pojištěn, pro první doložení lhůta zkrácena z 60 pracovních dní na 60 dní)

- **Dílčí změna podmínek pro složení vstupní zkoušky znalce (§ 10)** – zrušena povinnost opakovat obecnou část vstupní zkoušky po 3 letech při změně znaleckého oprávnění)
- **Prodloužena lhůta pro zápis povinných údajů do IS evidence posudků (§ 29 odst. 5)** – zápis do evidence do 30 dnů a priznaného znalečného do 90 dnů, vypuštění povinnosti zapisovat údaj o vyúčtovaném znalečném.
- **Možnost uchovávat ZP v elektronické podobě bez ohledu na formu jeho podání** a zkrácena minimální doby platnosti časového razítka pro provedení a uchovávání ZP v elektronické podobě z 5 let na 3 roky.
- **Některé změny směřující ke zefektivnění činnosti ministerstva** v rámci licenčního řízení a výkonu dohledu (např. zrušení kontroly dokladů o pojištění, kontroly znalců s méně než 3 posudky za 5 let (možnost zrušení oprávnění zůstala), umožnění zápisu dobrovolných údajů...
- **Rozšíření příslušnosti OVM k rozhodnutí o znalečném** (rozhodne orgán, který rozhodl o ustanovení znalce, event. i jiný orgán, který znalecký úkon vyžádal) a **prodloužení lhůty pro výplatu znalečného** z 15 na 30 dnů.
- **Úprava některých přestupků** v návaznosti na výše uvedené změny a novelizace TRŘ a OSŘ

- **Drobné změny**
- **Pozastavení znalecké činnosti (§ 13)** – přerozdělení odstavců, změna formulací, obsahově prakticky beze změny
- **Zánik oprávnění (§ 14)** – ministerstvo znalci zruší oprávnění pouze pokud přestane splňovat podmínky pro výkon ZČ, v ostatních případech může (tj. nemusí)
- **Přístup k neveřejným údajům ze seznamu znalců a k čemu je lze používat (§ 15)**, vypuštěny odst. 2 a 5, nyní přísnější
- **Změny v údajích zapisovaných do seznamu** (z veřejné části vypouští se údaj o přestupku, přidává se údaj o pojištění, kontaktní adresa, mění se lhůty z 10 prac. dnů na 15 dnů (tj. prodloužení o den, v případě svátků i zkrácení)
- **Využívání údajů z informačních systémů veřejné správy (§ 17)** zrušen
- **Výtka (§ 37)** již se neuděluje za poklesky v chování
- **Přestupek se odloží, dokud není skončeno řízení, ve kterém slouží předmětný posudek jako důkaz (§ 42)**

Znalec může vykonávat znaleckou činnost samostatně, nebo jako zaměstnanec **v pracovním poměru**, společník nebo člen znalecké kanceláře. Je-li znalec ~~v pracovněprávním nebo obdobném vztahu~~ **pracovním nebo v jiném obdobném poměru** ke znaleckému ústavu, může vykonávat znaleckou činnost rovněž samostatně, nebo jako zaměstnanec **v pracovním poměru**, společník nebo člen znalecké kanceláře.

ZÚ bude vykonávat znaleckou činnost pomocí alespoň 1 ~~znalce oprávněného k výkonu znalecké činnosti ve stejném oboru a odvětví a případně specializaci, pro které si podal žádost o zápis do seznamu znalců, nebo prostřednictvím osob zapojených do vědeckovýzkumné činnosti v příslušném oboru, odvětví, případně specializaci~~ **předního odborníka** v příslušném oboru a odvětví, pro které si podal žádost o zápis do seznamu znalců, v pracovním poměru; **předním odborníkem** v příslušném oboru a odvětví se rozumí zejména **znalec**, **všeobecně uznávaný odborník** nebo **garant** příslušného vědeckého nebo vzdělávacího programu,

Znalec může být zaměstnancem v **pracovním poměru**, společníkem nebo členem pouze jedné znalecké kanceláře; takový znalec ~~není oprávněn vykonávat současně znaleckou činnost samostatně.~~ **je oprávněn vykonávat současně znaleckou činnost samostatně pouze v oboru a odvětví a případně specializaci, ve kterých nevykonává znaleckou činnost tato znalecká kancelář.**

§ 19 ale nezměněn:

(1) Znalec odmítne provést znalecký úkon, pokud

- a) má pozastaveno oprávnění vykonávat znaleckou činnost,
- b) nemá oprávnění vykonávat znaleckou činnost v oboru, odvětví nebo specializaci, ve kterých je potřebné úkon vykonat,
- c) mu počet nebo povaha zadaných, dosud nezpracovaných znaleckých posudků neumožňuje podat další znalecký úkon s odbornou péčí a včas, nebo
- d) **vykonává znaleckou činnost jako zaměstnanec, společník nebo člen znalecké kanceláře.**

Změny lhůt

Úkon	původně	nově
Zapsání žadatele do seznamu MSp	10 pracovních	15
Oznámení změn podmínek znalcem	10 pracovních	15
Zaznamenání pozastavení oprávnění MSp	10 pracovních	15
Oznámení změny údajů znalcem	10 pracovních	15
Doložení dokladu o pojištění od zápisu ZK nebo ZÚ	60 pracovních	60
Doložení dokladu o pojištění na žádost MSp	1 týden	15
Oznámení skutečností pro pozastavení nebo zánik znalcem	10 pracovních	15
Údaje do evidence posudků kromě znalečného	5 pracovních	30
Údaje o přiznaném znalečném	5 pracovních	90
Úhrada znalečného	15	30
Zapsání údaje o přestupku MSp	10 pracovních	15
Doručení zkušebních znaleckých posudků žadatelem (286/2025)	30	60

Změna trestního řádu (141/1961 Sb.): v § 105 odměna za odborné vyjádření odkazuje na nový odstavec 4 v § 157, kde je stanovena hranice odměny pro konzultanta v trestním řízení ve výši 50 % z hranice odměny stanovené pro znalce.

Změna OSŘ (99/1963 Sb):

- v § 17 přidána možnost vyloučení také zpracovatele odborného vyjádření,
- § 127 možnost vyžádat OV od osoby, která disponuje odbornými předpoklady, možnost vyžádat doplněk ještě před vyžádáním RZP, za OV odměna obdobně jako znalečné, ale časová je poloviční
- § 127a – nově odstavec o umožnění stranám se včas vyjádřit k posudku dodanému jednou z nich

Změna zákona o některých přestupcích (251/2016 Sb.): nově je přestupkem **podání úmyslně nepravdivého**, hrubě zkresleného nebo neúplného **odborného vyjádření**.

Zrušení vyhlášek 23/2002 Sb. (odměna za odborné vyjádření) **a 508/2020 Sb.** (odměna konzultantovi v trestním řízení)

Zůstává prozatím bohužel:

Znalec je povinen vykonávat znaleckou činnost pouze v oboru **a odvětví a případně specializaci**, pro které má oprávnění vykonávat znaleckou činnost, s odbornou péčí, nezávisle, nestranně a ve sjednané nebo stanovené době.

§ 46

Znalci

- (1) Znalec, který získal oprávnění k výkonu znalecké činnosti podle zákona č. 36/1967 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je zapsán jako znalec do seznamu znalců podle tohoto zákona.
- ~~(2) Znalec podle odstavce 1 je oprávněn vykonávat znaleckou činnost podle tohoto zákona nejdéle po dobu 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; uplynutím této doby nebo zápisem do seznamu znalců podle tohoto zákona ve stejném oboru a odvětví dosavadní znalecké oprávnění zaniká.~~
- ~~(3)~~**(2)** Podá-li znalec jmenovaný podle zákona č. 36/1967 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ~~před uplynutím přechodného období podle odstavce 2~~ **do 31. prosince 2025** žádost o zápis do seznamu znalců podle tohoto zákona, považuje se zvláštní část vstupní zkoušky za splněnou. **Zápisem do seznamu znalců podle tohoto zákona ve stejném oboru a odvětví dosavadní znalecké oprávnění zaniká.**

Co novela nevyřešila

- kvaziuzavřený seznam specializací – nevhodné omezování výkonu ZČ na úroveň specializací
- osobní výkon ZČ/možnost získání znalecké praxe (koncipient)
- omezování souběhu výkonu ZČ znalce a ZK
- problematické požadavky na zápis (posuzování vzdělání v oboru)
- zatěžování ZÚ posudky, které mohou řešit i ZK
- odměňování (valorizace znalečného, posudky ZÚ)
- možnost, aby ZÚ mohly být např. i dvě VŠ, nebo VŠ a v.v.i.
- ...